

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

HATÓSÁGI FŐOSZTÁLY
TÖRVÉNYESSÉGI FELÜGYELETI OSZTÁLY

Rákócziújfalu Községi Önkormányzat Képviselő-testülete
részére

Rákócziújfalu
Rákóczi út 26.
5084

Iktatószám: JN/24/ 00478 /2025.

Tárgy: Törvényességi felhívás az 5/2020. (VIII.18.) önkormányzati rendelettel
kapcsolatban
Melléklet: -

Ügyintéző: Szombatné dr. Hajdu Adrien
Telefon: 56/795-173

Tisztelt Képviselő-testület!

A Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium 2025. évi ellenőrzési munkaterve alapján, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 132. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt törvényességi felügyeleti jogkörében megvizsgálta Rákócziújfalu Községi Önkormányzat Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 5/2020. (VIII.18.) önkormányzati rendeletét (a továbbiakban: SzMSz).

A vizsgálat során megállapításra került, hogy a törvényességi felhívás I. pontjában részletezettek szerint az SzMSz jogszabálysértő.

Minderre tekintettel az Mötv. 134. § (1) bekezdése alapján felhívom, hogy

- 2025. augusztus 29. napjáig tárgyalja meg a törvényességi felhívásban foglaltakat és szüntesse meg a jogszabálysértést,
- a jövőben tartózkodjon a hasonló jellegű jogszabálysértések elkövetésétől és intézkedéséről (vagy egyet nem értéséről) legkésőbb a törvényességi felhívásban megjelölt határidő leteltét követő 3 napon belül értesítsen.

I.

A törvényességi felülvizsgálat tárgyát a Nemzeti Jogszabálytár Önkormányzati Rendeletek (a továbbiakban: NJT ÖR.) felületén elérhető, 2024.10.21. naptól hatályos rendelet képezi, amely az alábbiak miatt jogszabálysértő.

1.) Bevezető rész

Az SzMSz bevezető része szerint:

„Rákócziújfalu Községi Önkormányzat Képviselő-testülete Magyarország Alaptörvénye 32. cikk. (2) bekezdés meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében Rákócziújfalu Községi Önkormányzat Szervezeti és Működési szabályzatát az alábbiak szerint alkotja meg:”

A jogszabályszerkesztésről szóló 61/2009. (XII.14.) IRM rendelet (a továbbiakban: Jszer.) 53. § (2) bekezdésére, az 55. § (1) bekezdésére, valamint az (5) bekezdésére hivatkozva az SzMSz bevezető részében először az önkormányzat **eredeti jogalkotói hatáskörét** megállapító rendelkezésként az **Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdését** kell megjelölni, majd ezt követően a **feladatkört** megállapító jogszabályi rendelkezésként az **Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés d) pontját**, továbbá az **Mötv. 53. § (1) bekezdését** kell feltüntetni.

A Jszer. 55. § (1) bekezdése és az (5) bekezdése alapján az SzMSz bevezető része **jogsértő**, tekintettel arra, hogy a **feladatkör** nem került megjelölésre.

2.) Önkormányzat illetékességi területe

Az SzMSz 1. § (3) bekezdése meghatározza az önkormányzat „**illetékességét**”.

Az „**illetékesség**” fogalma az azonos hatáskörű hatóságok területi munkamegosztását, ügyelosztását szabályozza, ezért mivel az önkormányzat nem közigazgatási szerv, nem hatóság, nem értelmezhető az „**illetékesség**” meghatározás.

Javasolt az „**önkormányzat illetékessége**” kifejezés helyett az „**önkormányzat működési területe**” megfogalmazás alkalmazása.

A pontatlan megfogalmazás az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés szerinti jogállamiság (jogbiztonság) elvét sérti.

3.) Rövid megjelölés alkalmazása

Az SzMSz több helyen [33. § (1) bekezdés, 38. § (4) bekezdés, 44. § (3) bekezdés, 1. melléklet 12. pont] alkalmazza az „SzMSz”, „SZMSZ” rövid megjelölést, azonban **jogsértő módon nem történt meg annak első elfordulásakor történő meghatározása**. A Jszer. 5. § (2) bekezdése rögzíti, hogy a rövid megjelölést a rövidíteni kívánt elem első előfordulásakor kell meghatározni, és a további használatra utaló „a továbbiakban:” kifejezéssel együtt, zárójelben kell feltüntetni.

4.) A képviselő-testület átruházott hatásköreinek felsorolása

Az Mötv. 53. § (1) bekezdés b) pontja szerint, a szervezeti és működési szabályzatban kell a képviselő-testület átruházott hatásköreit felsorolni.

Az SzMSz 3. § (3) bekezdése rögzíti, hogy a képviselő-testület egyes hatásköreinek gyakorlását az 1. melléklet szerint a polgármesterre, illetve bizottságaira ruházza át.

Az NJT ÖR. felületen található hatályos rendeleteket áttekintve megállapítható, hogy a képviselő-testületnek több ágazati jogszabálya is rendelkezik átruházott hatáskörökről. Ezen önkormányzati rendeletek a jegyzőre [pl. 10/2016. (VIII.10.) önkormányzati rendelet], vagy társulásra [pl.: 3/2008. (III.20.) önkormányzati rendelet] is meghatároznak átruházott hatásköröket, továbbá a polgármesterre vonatkozóan is található olyan átruházott hatáskör, amely az SzMSz 1. mellékletében nem szerepel [pl.: 9/2015. (IX.23.) önkormányzati rendelet].

Az átruházott hatáskörök tekintetében az SzMSz-t, valamint a többi – átruházott hatáskört tartalmazó ágazati – önkormányzati rendeletet összhangba kell hozni. Az átruházott hatáskörök felsorolását, megjelölve az átruházás címzettjét (pl. polgármester, jegyző, bizottság, társulás) az SzMSz-ben fel kell tüntetni.

Javasolt az SzMSz-ben meghatározni az átruházás elveit, rendjét, eljárási kérdéseit, a visszavonásra vonatkozó szabályokat, a hatáskör gyakorlásának ellenőrzését, a hatáskör gyakorlásához adható utasítások kiadásának rendjét.

Az SzMSz 1. mellékletének felülvizsgálata, aktualizálása szükséges azért is, mert pl.

- a bizottságok esetében nem különíthető el egyértelműen az átruházott hatáskör a bizottság saját feladataitól,
- az 1. melléklet 12. pontja szerinti esetek (*polgármester dönt az SzMSz-ben rögzített, a képviselő-testület két ülése közötti időszakban felmerült halaszthatatlan ügyekben*) nincsenek az SzMSz-ben rögzítve,
- a Pénzügyi és Ügyrendi Bizottság átruházott hatásköreiként került meghatározásra, hogy *gyakorolja a polgármester tekintetében az egyéb munkáltatói jogokat*. Az SzMSz 32. § (1) bekezdése rögzíti, hogy *a polgármester feletti munkáltatói jog gyakorlása a képviselő-testületet illeti meg*.

Az Mötv. 19. § b) pontja meghatározza az egyéb munkáltatói jog fogalmát, melybe tartozhat pl. a polgármester szabadságának megállapítása. A gyakorlatban azonban a képviselő-testület állapítja meg a polgármester szabadságát.

- az 1. melléklet utolsó sorában normatartalommal nem rendelkező – oda nem illő – szöveg található.

Mindezen hiányosságok, pontatlanságok a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 2. § (1) bekezdés szerinti normavilágosság, valamint az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés szerinti jogállamiság (jogbiztonság) elvét sértik.

5.) A képviselő-testület szervei

Az SzMSz III. Fejezete szabályozza a *képviselő-testület szerveit (polgármester, települési képviselő, alpolgármester, jegyző, bizottságok, vagyony nyilatkozatokkal és méltatlansággal kapcsolatos szabályok, polgármesteri hivatal, társulás)*.

Az Mötv. 53. § (1) bekezdés j) pontja rögzíti, hogy a szervezeti és működési szabályzatban kell meghatározni az önkormányzat szerveit, azok jogállását és feladatait.

Az Mötv. 41. § (2) bekezdése értelmében a képviselő-testület szervei a polgármester, a főpolgármester, a vármegyei közgyűlés elnöke, a képviselő-testület bizottságai, a

részönkormányzat testülete, a polgármesteri hivatal, a vármegyei önkormányzati hivatal, a közös önkormányzati hivatal, a jegyző, továbbá a társulás.

Figyelemmel az Mötv. 41. § (2) bekezdésében foglaltakra az alábbi megállapítások tehetők:

- Az SzMSz III. Fejezetén belül szabályozott "települési képviselő" és az „alpolgármester” nem tekintendő a képviselő-testület szervének (így átruházott hatáskör címzettjei sem lehetnek), ezért nem lehet a képviselő-testület szervei körében rendelkezni róla. [Megjegyzem, hogy bár a képviselő-testületnek nem szerve az alpolgármester, az Mötv. 64. § (1) bekezdésének és 79. § (2) bekezdésének együttes értelmezése szerint kötelező rögzíteni az SzMSz-ben az alpolgármester jogállását.]
- A „Vagyonnyilatkozatokkal és méltatlansággal kapcsolatos szabályok” című alcím formailag nem illeszkedik a „Képviselő-testület szervei” című III. Fejezetbe.
- A Törvényességi Felügyeleti Írásbeli Kapcsolattartás modulban (a továbbiakban: TFÍK) rendelkezésre álló információk alapján megállapítható, hogy az önkormányzat több társulásnak is tagja, ezért a társulások – mint a képviselő-testület szervei – elnevezéséről, röviden ellátott feladatairól szükséges rendelkezni az SzMSz-ben.

6.) Bizottságokra vonatkozó szabályozás

a) Az Mötv. 57. § (1) bekezdése rögzíti, hogy a képviselő-testület szervezeti és működési szabályzatában határozza meg bizottságait, a bizottságok tagjainak számát, a bizottságok feladat- és hatáskörét, működésük alapvető szabályait.

Az SzMSz bizottságokról szóló 36. §-a értelmében a képviselő-testület állandó bizottságai működésének főbb szabályait tartalmazó ügyrendüket saját maguk állapítják meg, azonban a hivatkozott szakasz – az Mötv. 57. § (1) bekezdését megsértve – nem rendelkezik a bizottságok tagjainak számáról, feladat- és hatásköréről. Célszerű a bizottságok működésére vonatkozó alapvető szabályokat is az SzMSz-ben rögzíteni, akár olyan módon, hogy az SzMSz mellékletét képezik a bizottságok ügyrendjei.

b) A képviselő-testület határozatokkal döntött a bizottságok elnökhelyetteseinek személyéről. Felhívom figyelmét arra, hogy a gyakorlattal összhangban az SzMSz-ben is javasolt rendelkezni a bizottságok elnökhelyettesei megválasztásának módjáról.

c) A TFÍK-ban beküldött bizottsági jegyzőkönyvek alapján megállapítható, hogy a bizottságok együttes ülést is tartanak. Az SzMSz nem tartalmaz rendelkezéseket az együttes ülés összehívásának, vezetésének, tanácskozásának (határozatképesség, határozathozatal), ügyvitelének rendjére vonatkozóan.

A jogbiztonság érdekében javasolt az együttes ülésre vonatkozó részletszabályokat rögzíteni az SzMSz-ben.

7.) Önszerveződő közösségek képviselőinek, valamint a fórum rendjének meghatározása

Az Mötv. 53. § (3) bekezdése rögzíti, hogy „A képviselő-testület szervezeti és működési szabályzatában határozza meg, mely önszerveződő közösségek képviselőit illeti meg

tevékenységi körükben tanácskozási jog a képviselő-testület és bizottsága ülésein, továbbá azoknak a fórumoknak a rendjét (község-, várospolitikai fórum, városrész tanácskozás, falugyűlés stb.), amelyek a lakosság, az egyesületek közvetlen tájékoztatását, a fontosabb döntések előkészítésébe való bevonását szolgálják. Ezek állásfoglalásáról és az ott felmerült kisebbségi véleményekről tájékoztatni kell a képviselő-testületet.”

Az SzMSz nem szabályozza az Mötv. 53. § (3) bekezdésében foglaltakat.

A hivatkozott Mötv. rendelkezésre, valamint az Mötv. 6. § a) pontjában foglalt követelményekre (a helyi önkormányzat feladatai ellátása során támogatja a lakosság önszerveződő közösségeit, biztosítja a helyi közügyekben való széles körű állampolgári részvételt) **figyelemmel, szükséges az SzMSz-ben megjelölni azokat az önszerveződő közösségeket, amelyek tanácskozási joggal rendelkeznek a képviselő-testület és a bizottság ülésein, továbbá azoknak a fórumoknak a rendjét, amelyek a lakosság, az egyesületek közvetlen tájékoztatását, döntések előkészítésébe való bevonását szolgálják.**

[Megjegyzem, hogy a képviselő-testület mérlegeléssel dönthet arról, hogy az önszerveződő szervezeteket általánosságban jelöli meg vagy konkrét, tételes felsorolással, illetve jól behatárolható jellemző vagy a tevékenységi kör szerint határozza meg az SzMSz-ben.]

8.) Számozott határozat nélküli döntéshozatal

Az SzMSz 12. §-a rendelkezik arról, hogy „A két ülés közötti időszak eseményeiről szóló tájékoztatót a Képviselő-testület a napirend utáni témák között – vita nélkül – tudomásul veszi, valamint dönt a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról szóló beszámoló, illetőleg az átruházott hatáskörben hozott intézkedések elfogadásáról.”

Az SzMSz 30. § (5) bekezdése értelmében „A tájékoztató határozati javaslatot nem tartalmaz, azt a Képviselő-testület tudomásul vétellel fogadja el.”.

Az Mötv. 48. § (1) bekezdése az önkormányzati döntések két formáját nevesíti (rendelet, határozat), mely döntést az Mötv. 52. § (1) bekezdés m) pontja értelmében a jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell.

Amennyiben az SzMSz 12. §-a szerinti tájékoztató, beszámoló, meghozott intézkedések, valamint az SzMSz 30. § (5) bekezdése szerinti tájékoztató elfogadásáról, tudomásulvételéről a képviselő-testület szavaz, akkor szükséges a határozathozatal.

9.) Jegyző tanácskozási joga

Az SzMSz 19. § (5) bekezdése szerint „A titkos szavazás elrendeléséről a testület esetenként vita nélkül határoz. Erre javaslatot tehet a képviselő-testület tagja, a polgármester és a jegyző.”

Az SzMSz 27. § (5) bekezdés értelmében „A polgármester, a képviselő, a bizottság, a jegyző javasolhatja a Képviselő-testületnek valamely előterjesztés vagy önálló indítvány sürgős tárgyalását.”

Az Mötv. 81. § (3) bekezdés d) pontja kimondja, hogy **a jegyző tanácskozási joggal** vesz részt a képviselő-testület, a képviselő-testület bizottságának ülésén.

A Mötv. 81. §-ához fűzött Kommentár szerint:

„A tanácskozási jog arra biztosít lehetőséget, hogy a jegyző jelezni tudja, ha az ülésen (beleértve az ülésvezetési feladatokat) jogszabálysértő döntések születnének. A tanácskozási jog **felszólalási, hozzászólási, kérdésfeltevési** jogot jelent, ez alanyi joga a jegyzőnek, gyakorlása az ülés vezetője által nem korlátozható. A jegyző tanácskozási joggal vesz részt a képviselő-testületi ülésen. Ennek indoka az önkormányzat jogszerű működéséért viselt felelőssége, amely kiterjed arra is, hogy az üléseken jelezze a jogszabályellenes működés (önkormányzatirendelet-ellenes ülésvezetési döntés, jogszabály- vagy alaptörvény-ellenes rendeletalkotás stb.) veszélyét.”

Fentiek alapján megállapítható, hogy a jegyző tanácskozási joga nem terjed ki arra, hogy javaslatot tegyen titkos szavazás elrendelésére, vagy előterjesztés, önálló indítvány sürgős tárgyalására.

10.) Képviselő-testületi határozat megjelölése

Az SzMSz 24. § (2) bekezdése az alábbiakat rögzíti „A képviselő-testület határozata tartalmazza:

- a) a határozat számát,
- b) határozat címét,
- c) - f)...

A Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III.13.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 15. § (1)-(2) bekezdése értelmében a normatív határozat megjelölése annak közzététele során – az alábbi sorrendben – magában foglalja

- a) a normatív határozatot hozó szerv teljes megjelölését,
- b) a normatív határozat sorszámát arab számmal,
- c) a „/” jelet,
- d) a normatív határozat közzétételének évét arab számmal,
- e) zárójelben a normatív határozat közzétételének hónapját római számmal és napját arab számmal,
- f) a „határozata” kifejezést és
- g) a normatív határozat címét.

Az SzMSz 24. § (2) bekezdése szerinti képviselő-testületi határozat tartalmára (megjelölésére) vonatkozó rendelkezés pontatlan és hiányos, az IM rendelet 15. § (1) bekezdésében előírtakba ütközik.

11.) Pontatlan jogszabályi hivatkozás

Az SzMSz 28. § (2) bekezdése a „31. § (2) bekezdésre” hivatkozik, amely rendelkezés nem található az SzMSz-ben. **A helytelen hivatkozás az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti jogállamiság (jogbiztonság) elvébe ütközik.**

12.) Alpolgármester feladatainak meghatározása

Az SzMSz 34. § (3) bekezdése rögzíti, hogy az alpolgármester feladatait a polgármester határozza meg, azonban ennek ellenére a (2) bekezdésben meghatároz alpolgármesteri

feladatokat („Az alpolgármester kapcsolatot tart a társadalmi szervezetekkel, egyesületekkel. Koordinálja a közösségi ünnepek és megemlékezések szervezését, amelyekről a testületnek beszámol.”).

Az Mötv. 74. § (2) bekezdése szerint az alpolgármester a polgármester irányításával látja el feladatait, valamint az Mötv. 41. § (2) bekezdése kimondja, hogy az alpolgármester nem a képviselő-testület szerve. Az Mötv. 41. § (4) bekezdése értelmében a képviselő-testület hatáskört átruházni kizárólag a szerveire (polgármesterre, a bizottságára, a részönkormányzat testületére, a jegyzőre, a társulására) tud.

A fenti jogszabályi rendelkezésekre tekintettel **jogszabálysértő, ha az alpolgármester feladatait a képviselő-testület SzMSz-ben rögzíti, elvonva ezzel a polgármester jogkörét.**

13.) „Külön” jelző alkalmazása

Az SzMSz 2. §-a, a 33. § (3) bekezdése, a 40. §-a, valamint a 41. § (1) és 42. § (1) bekezdése rögzíti, hogy az önkormányzat címerére és zászlajára vonatkozó részletes előírásokat, a képviselő-testület tagjait, a bizottságok tagjait és elnökeit megillető tiszteletdíjakat, az önkormányzat éves költségvetését, valamint zárszámadását, továbbá az önkormányzat vagyonára és a tulajdonosi jogok gyakorlására vonatkozó szabályokat külön rendelet szabályozza.

A Jszer. 22. § (3) bekezdése értelmében a jogszabály tervezete nem hivatkozhat a „külön” jelző alkalmazásával más jogszabályra sem általánosan, sem a jogszabály típusának meghatározásával, ezért az SzMSz említett rendelkezéseiben történő hivatkozás jogsértő. Jogszabályra történő hivatkozás esetén megoldás lehet a rugalmas vagy merev hivatkozás alkalmazása (Jszer. 17-21. §).

14.) Alcím, mint szerkezeti egység jelölése

Az SzMSz-ben található alcímek jelölése nem tartalmazza az alcímek pozitív egész számokból képzett sorszámát arab számmal jelölve, amely a Jszer. 41. § (3) bekezdésében foglaltakba ütközik.

15.) Záró rendelkezések

a) Az SzMSz 44. § (2) bekezdése szerint „Ezzel egyidejűleg hatályát veszti a Rákócziújfalui Község Önkormányzat Képviselő-testületének a Szervezeti és Működési Szabályzatról szóló 2/2018.(III.08.) önkormányzati rendelete.”.

A Jszer. 119. § (1) bekezdése szerint a jogszabályt hatályon kívül helyező rendelkezés magába foglalja a „hatályát veszti” kifejezést, és a hatályát veszti jogszabályra való merev hivatkozást. A Jszer. 21. § (5) bekezdése rögzíti, hogy merev hivatkozásban az önkormányzati rendelet megjelölése a rendelet címét, a „szóló” kifejezést, a rendelet sorszámát arab számmal, a „/” jelet, a rendelet kihirdetésének évét arab számmal, zárójelben a rendelet kihirdetésének hónapját római számmal és napját arab számmal, valamint az „önkormányzati rendelet” kifejezést foglalja magába.

Ennek megfelelően jogsértő az „ezzel egyidejűleg” kifejezés használata, valamint a hatályát veszti rendeletre történő merev hivatkozás.

16.) Az SzMSz mellékletére történő hivatkozás

Az SzMSz normaszövegében **nincs hivatkozás a 7. mellékletre.** A hiányosság a Jszer. 127. § (2) bekezdésében foglaltakba ütközik, amely rögzíti, hogy a jogszabály tervezetében

melléklet úgy alkotható, hogy a jogszabály tervezetének valamely szakasza a melléklet szerinti szabályozási tartalom megjelölésével hivatkozik a mellékletre.

Az SzMSz 44. § (4) bekezdése a „Záró rendelkezések” alcímen belül tartalmazza a mellékletek felsorolását, valamint hogy *„Az SzMSz mellékleteinek folyamatos vezetéséről a jegyző gondoskodik.”* Ez a szabályozás a Jszt. 50. § (2) bekezdés d) pontjában rögzített záró rendelkezéseken belüli logikai egységeknek nem feleltethető meg.

A feltárt jogszabálysértésekre tekintettel indokolt az SzMSz teljes körű felülvizsgálata, aktualizálása, valamint a hatályos jogszabályoknak megfelelő önkormányzati rendelet megalkotása.

II.

Törvényességi felügyeleti jogköröm az Möt. 132. § (1) bekezdés a) pontján, a (3) bekezdés b) pontján alapul. A törvénysértés megszüntetésére az Möt. 134. § (1) bekezdése alapján szabtam határidőt, melyek elmulasztása esetén az Möt. 134. § (2) bekezdésében meghatározott jogkövetkezmény elrendelését kezdeményezhetem.

Szolnok, 2025. június 23.

Tisztelettel:

Dr. Berkó Attila főispán

nevében és megbízásából kiadmányozó

Dr. Ligetné Nemes Katalin
osztályvezető

